

Ocena zasobów pomocy społecznej

Gminy Miasto Elbląg za 2017 rok

Autorzy:
Urząd Miejski
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

	SPIS TREŚCI	STRONA
1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	5
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	8
3.2	POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR	11
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	14
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	16
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	21
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	22
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	22
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	23
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	25
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	26
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	27
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	27
10.2	KOSZTY	30
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	30
10.4	POWODY PRZYZNANIA POMOCY	31
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	32
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	33
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	34
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	35
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	35
11	Wnioski końcowe	39

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16 a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, jednostka samorządu terytorialnego przygotowuje ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.

Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu ocenę zasobów pomocy społecznej, która wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny. Dane z najniższych szczebli tj. gmin i powiatów przekazywane są do samorządu województwa, następnie do Wojewody, który na ich podstawie dokonuje analizy stanu i skuteczności pomocy społecznej w województwie warmińsko – mazurskim. Dane z ocen wojewódzkich będą stanowiły podstawę do wykonania analogicznej oceny na poziomie kraju przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Dokument zawiera szczegółowe informacje dotyczące lokalnych zasobów, a w szczególności infrastruktury polityki społecznej w mieście, kadry, organizacji pozarządowych i nakładów finansowych na zadania pomocy społecznej, w przekroju lat 2014-2016 z prognozą roku i dwóch lat po ocenie tj. 2017-2018. Zawarte w dokumencie informacje dotyczą także osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, rodzajów ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Zaprezentowane dane ukazują lokalną sytuację społeczno - demograficzną Elbląga oraz niezbędne do realizacji kwestie społeczne. Do powyższych zagadnień należy wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwianie im przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Istotne znaczenie mają tu także kwestie związane z polityką rynku pracy, polityką mieszkaniową i oświatą.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań w zakresie polityki społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawami. Znaczące miejsce w polityce społecznej państwa, a tym samym w polityce samorządu lokalnego, zajmuje pomoc społeczna, integracja zawodowa i społeczna, oraz wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej, które są elementami polityki społecznej.

Realizacja zadań w zakresie polityki społecznej w Elblągu oparta jest obecnie o dokument o charakterze strategicznym pt. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Elbląga 2020+”. Niezależnie od tego dokumentu wypracowano sześć programów branżowych, które skupiły się na najważniejszych problemach i zadaniach:

1. „Elbląski program na rzecz osób starszych na lata 2014 - 2020”
2. „Elbląski program na rzecz równego statusu osób z niepełnosprawnościami i zapobiegania niepełnosprawnościom na lata 2012 - 2020”
3. „Gminny program przeciwdziałania narkomanii w Elblągu na lata 2017 - 2021”
4. „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Miasto Elbląg na 2018 rok”
5. „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2013-2018”
6. „Elbląski Program Wspierania Rodziny oraz Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2018 – 2020”.

Narzędzie oceny zasobów społecznych służy do analizy stanu skuteczności pomocy społecznej i przez ten pryzmat do wyznaczania priorytetów działań. Ocena ukazuje posiadane zasoby Gminy Miasto Elbląg, rzeczywiste potrzeby mieszkańców oraz słabe i mocne strony samorządu. Na tej podstawie można projektować nowe, długofalowe działania poprzez planowanie rozwiązań na rzecz zapobiegania wykluczeniu społecznemu, zaspokajania potrzeb mieszkańców naszego miasta i rozwiązywania problemów społecznych. Analiza zasobów na poziomie regionów służyć będzie projektowaniu rozwiązań wyrównujących różnice między regionami w obszarze polityki społecznej.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
MIESZKANCY (w osobach)						
Ogółem	1	121 642	121 191	121 046	121 046	121 046
KOBIETY						
Ogółem	2	63 343	63 159	63 088	63 088	63 088
Wiek 0-17	3	9 679	9 657	9 629	9 629	9 629

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wiek 18-59	4	36 089	35 381	35 085	35 085	35 085
Wiek 60 lat i więcej	5	17 575	18 121	18 374	18 374	18 374
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	58 299	58 032	57 958	57 958	57 958
Wiek 0-17	7	10 359	10 243	10 240	10 240	10 240
Wiek 18-64	8	40 516	39 916	39 625	39 625	39 625
Wiek 65 lat i więcej	9	7 424	7 873	8 093	8 093	8 093
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	5 454	4 818	3 826	3 826	3 260
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	3 269	2 856	2 101	2 101	1 680
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	624	589	495	495	445
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	6 175	5 968	5 630	5 430	5 280
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	275	206	97	120	130
w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	164	163	151	145	140
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	991	975	916	900	900
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	204	195	167	160	160
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	6	6	7	7	7
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	0	0	0	1	1
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	418	463	483	483	483
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	114	120	115	115	115
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
brak wolnych miejsc	22	114	120	115	115	115
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	47	47	50	50	50
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	24	3 824	3 970	4 490	4 490	4 490
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	25	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	26	14	11	11	11	11
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	27	9	6	6	6	6
Pozaszkolne	28	5	5	5	5	5
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	29	15	15	15	15	17
Liczba hospicjów	30	1	1	1	1	1
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	31	0	0	0	0	0

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny".

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
Liczba osób	1	13 354	10 488	9 894	9 900
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	7 459	6 411	5 577	5 600
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	4 421	3 916	3 680	3 680
Wiek 0-17	4	1 436	1 166	1 506	1 506
Wiek produkcyjny *	5	2 145	1 914	2 690	2 690
Wiek poprodukcyjny **	6	840	836	1 381	1 404
Liczba rodzin	7	5 399	4 862	4 360	4 360
Liczba osób w rodzinach	8	9 981	8 618	7 449	7 449
w tym: KOBIECY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	3 879	3 415	2 874	2 874
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	2 225	2 036	1 756	1 756
Wiek 0-17	11	667	594	727	727
Wiek 18-59	12	955	799	1 197	1 197
Wiek 60 lat i więcej	13	603	643	950	950
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	3 580	2 996	2 703	2 703
W tym: osoby długotrwale korzystające	15	2 196	1 880	1 924	1 924
Wiek 0-17	16	769	572	779	779
Wiek 18-64	17	1 190	1 115	1 493	1 493
Wiek 65 lat i więcej	18	237	193	431	431
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	3 972	3 410	2 895	2 895
Liczba rodzin	20	3 796	3 281	2 813	2 813
Liczba osób w rodzinach	21	6 721	5 504	4 606	4 606
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	4 549	3 877	3 474	3 474
Liczba rodzin	23	3 315	3 003	2 773	2 773
Liczba osób w rodzinach	24	7 191	6 132	5 328	5 328
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25	1 789	1 654	1 425	1 425
Liczba rodzin	26	1 767	1 324	1 405	1 405
Liczba osób w rodzinach	27	3 961	2 466	2 822	2 822
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	3 643	3 170	2 748	2 748

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba osób w rodzinach	29	6 952	5 744	4 855	4 855
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	2 653	2 176	1 768	1 768
Liczba osób w rodzinach	31	5 909	4 641	3 722	3 722
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	2 385	2 312	2 162	2 162
Liczba osób w rodzinach	33	3 611	3 376	3 063	3 063
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	2 043	2 043	2 052	2 052
Liczba osób w rodzinach	35	3 074	2 895	2 830	2 830
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZYCH					
Liczba rodzin	36	1 311	705	764	764
Liczba osób w rodzinach	37	4 339	2 209	2 059	2 059
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	267	245	248	248
Liczba osób w rodzinach	39	373	322	324	324
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	20	18	20	20
Liczba osób w rodzinach	41	30	26	25	25
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	285	240	203	203
W TYM: WIELODZIELNOŚĆ					
Liczba rodzin	43	163	141	115	115
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	261	258	224	224
Liczba osób w rodzinach	45	324	295	253	253
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	196	143	125	125
Liczba osób w rodzinach	47	238	172	147	147
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	48	6	15	6	6
Liczba osób w rodzinach	49	10	43	16	16
KLĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	0	0	71	71
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	6	0	3	3
Liczba osób w rodzinach	52	14	0	5	5
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	26	19	18	18
Liczba osób w rodzinach	54	72	49	43	43
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓŁEM					
Liczba osób	56	563	603	686	700
Liczba świadczeń	57	147 303	171 585	190 484	194 370
Kwota świadczeń w złotych	58	1 484 702	1 587 307	2 608 734	2 915 550
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	0	0	0	0
Liczba świadczeń	60	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	61	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	92	93	87	90
Liczba świadczeń	63	7 274	7 399	7 070	7 230
Kwota świadczeń w złotych	64	229 053	228 893	245 103	253 050
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	643	731	661	661
Liczba osób w rodzinach	66	1 929	2 416	1 435	1 435
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	3 954	2 717	1 593	1 593
Liczba osób w rodzinach	68	7 168	4 831	2 629	2 629
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	23	31	85	85
Liczba osób w rodzinach	70	48	54	110	110
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	71	765	562	503	420
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	72	858	606	523	420
(z wiersza 71) Liczba zawartych kontraktów socjalnych część A	73	X	X	503	420
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym część A	74	X	X	523	420
(z wiersza 71) Liczba zawartych kontraktów socjalnych część B	75	X	X	0	0
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym część B	76	X	X	0	0
(z wiersza 72) Liczba osób objętych kontraktem socjalnym w Klubie Integracji Społecznej - ogółem	77	0	0	0	0
PROJEKT SOCJALNY					
Liczba realizowanych projektów socjalnych	78	X	X	0	1
Liczba osób objętych projektami socjalnymi	79	X	X	0	35

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	1 287	1 221	1 100
Liczba świadczeń	2	12 749	12 117	10 145
Kwota świadczeń w złotych	3	5 981 863	6 355 531	5 509 885
W tym: (wiersze 4-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	4	1 159	1 100	1 000
Liczba świadczeń	5	11 555	11 103	9 797
Kwota świadczeń w złotych	6	5 598 658	6 018 081	4 934 280
W tym: (wiersze 7-9)				
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	7	142	121	100
Liczba świadczeń	8	1 194	1 014	725
Kwota świadczeń w złotych	9	383 205	337 450	225 720
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	10	2 247	1 704	1 250
Liczba świadczeń	11	11 584	8 842	7 210
Kwota świadczeń w złotych	12	3 463 571	2 841 863	2 375 000
W tym: (wiersze 13-24)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	13	1 880	1 292	900
Liczba świadczeń	14	9 340	6 622	5 422
Kwota świadczeń w złotych	15	2 832 636	2 187 005	1 843 610
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	16	452	452	350
Liczba świadczeń	17	1 482	1 754	1 650
Kwota świadczeń w złotych	18	397 483	521 579	495 000
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	19	106	92	35
Liczba świadczeń	20	395	302	135
Kwota świadczeń w złotych	21	109 336	74 367	35 640
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	22	5	5	2
Liczba świadczeń	23	12	9	3
Kwota świadczeń w złotych	24	3 050	2 442	750
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	25	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba świadczeń	26	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM					
Liczba osób	28	2 594	2 179	1 981	1 900
Kwota świadczeń w złotych	29	1 258 469	1 089 460	1 033 061	1 043 800
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	251	157	121	125
Liczba świadczeń	31	484	415	347	345
Kwota świadczeń w złotych	32	55 905	59 500	42 180	43 200
ZASIŁKI CELOWE PRYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSIŁEK OGÓŁEM					
Liczba osób	35	3 627	2 995	2 536	2 536
Liczba świadczeń	36	585 836	482 352	416 020	455 600
Kwota świadczeń w złotych	37	2 270 833	1 916 757	1 815 073	2 050 200
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	2 402	1 829	1 496	1 500
Liczba świadczeń	39	321 310	303 959	242 319	265 842
Kwota świadczeń w złotych	40	1 258 781	935 931	741 987	1 010 200
W tym: (z wierszy 35-37) POSIŁEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	3 484	2 842	2 277	2 300
Liczba świadczeń	42	472 611	359 470	316 836	366 700
Kwota świadczeń w złotych	43	1 899 078	1 504 352	1 376 058	1 650 200
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	2 495	1 932	1 438	1 500
Liczba świadczeń	45	305 979	201 932	167 636	160 600
Kwota świadczeń w złotych	46	993 569	642 418	526 414	610 200
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	512	564	373	380
Liczba świadczeń	48	142 117	141 397	105 347	105 450
Kwota świadczeń w złotych	49	490 164	569 800	728 109	728 109
UBRANIE					
Liczba osób	50	748	575	508	500
Liczba świadczeń	51	918	692	605	650
Kwota świadczeń w złotych	52	104 655	75 080	64 965	65 000
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	17	26	20	20
Liczba świadczeń	54	17	26	20	20

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Kwota świadczeń w złotych	55	35 663	47 530	41 941	50 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	274	315	307	310
Liczba świadczeń	57	2 641	3 542	3 323	3 450
Kwota świadczeń w złotych	58	6 091 577	7 178 204	7 626 973	7 918 908
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	7	7	8	8
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	8	46	149	154
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	92	77	72	75
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0	2
Liczba asystentów rodziny	63	5	5	5	5
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	0	0	0	0

3.2. POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR

Wiersz 24 gmina nie posiada Rodzinnego Domu Dziecka należności dotyczą dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej w innym powiecie

POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)				
Liczba osób	1	0	0	0
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE				
Liczba osób korzystających z usług	2	7	7	10
INDYWIDUALNY PROGRAM INTEGRACJI CUDZOZIEMCÓW				
Liczba osób korzystających z usług	3	0	0	0
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA - OGÓŁEM (BEZ DODATKU WYCHOWAWCZEGO)				
Liczba rodzin	4	244	233	227
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	5	394	379	361
Kwota świadczeń w złotych	6	4 168 113	3 388 073	3 227 726
RODZINY SPOKREWNIONE Z DZIECKIEM				
Liczba rodzin	7	175	163	150
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	8	233	211	194
Kwota świadczeń w złotych	9	1 790 069	1 622 928	1 529 138
RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE				
Liczba rodzin	10	56	59	60
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	11	89	85	81
Kwota świadczeń w złotych	12	903 200	878 791	820 582
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE				
Liczba rodzin	13	14	16	19
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	14	72	83	88
Kwota świadczeń w złotych	15	1 474 844	886 354	860 813
W tym:				
RODZINY ZASTĘPCZE SPECJALISTYCZNE				
Liczba rodzin	16	0	0	0
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
RODZINY ZASTĘPCZE PEŁNIĄCE FUNKCJĘ POGOTOWIA RODZINNEGO				
Liczba rodzin	19	5	5	5
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	20	39	33	24
Kwota świadczeń w złotych	21	483 766	244 127	239 802
RODZINNY DOM DZIECKA				
Liczba rodzin	22	0	0	1
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	23	0	0	1
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	17 193
				20 000

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
DODATEK WYCHOWAWCZY W RODZINNEJ PIELCE ZASTĘPCZEJ - OGÓŁEM					
Liczba rodzin	25	X	181	181	171
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	26	X	280	287	270
Kwota świadczeń w złotych	27	X	1 110 478	1 407 708	1 430 000
RODZINY SPOKREWNIONE Z DZIECKIEM					
Liczba rodzin	28	X	122	114	115
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	29	X	157	139	140
Kwota świadczeń w złotych	30	X	665 850	833 659	835 000
RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE					
Liczba rodzin	31	X	46	36	38
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	32	X	64	50	55
Kwota świadczeń w złotych	33	X	239 034	295 899	305 000
RODZINY ZASTĘPCZE ZAWODOWE					
Liczba rodzin	34	X	15	15	18
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	35	X	62	47	60
Kwota świadczeń w złotych	36	X	205 594	278 150	290 000
RODZINNY DOM DZIECKA					
Liczba rodzin	37	X	0	0	0
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	38	X	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	39	X	0	0	0
DODATEK DO ZRYCZAŁTOWANEJ KWOTY, O KTÓRYM MOWA W ART. 115 UST. 2A USTAWY Z DNIA 9 CZERWCA 2011 R. O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIELCE ZASTĘPCZEJ					
Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego pobierających dodatek do zryczałtowanej kwoty	40	X	0	0	0
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, na które pobierany był dodatek do zryczałtowanej kwoty	41	X	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	42	X	0	0	0
PLAN POMOCY DZIECKU					
Liczba dzieci	43	394	379	356	360
OCENA SYTUACJI DZIECKA W RODZINIE ZASTĘPCZEJ					
Liczba dzieci	44	394	379	353	360
Liczba sporządzonych ocen	45	531	481	386	398
OCENA SYTUACJI DZIECKA W RODZINNYM DOMU DZIECKA					
Liczba dzieci	46	0	0	0	0
Liczba sporządzonych ocen	47	0	0	0	0
OCENA RODZIN ZASTĘPCZYCH					
Liczba rodzin	48	244	233	222	226
Liczba sporządzonych ocen	49	43	50	31	37
OCENA RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA					
Liczba rodzinnych domów dziecka	50	0	0	0	0
Liczba sporządzonych ocen	51	0	0	0	0
OCENA W ZAKRESIE KWALIFIKACJI KANDYDATÓW NA RODZINY ZASTĘPCZE I RODZINNE DOKY DZIECKA					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba opinii	52	0	3	6	12
w tym: liczba pozytywnych opinii	53	0	3	5	12
KOORDYNATOR PIELNICTWA ZASTĘPCZEJ					
Liczba koordynatorów	54	8	8	8	8
RODZINY POMOCOWE					
Liczba rodzin	55	3	13	12	15
USAMODZIELNIENIE					
INDYWIDUALNY PROGRAM USAMODZIELNIENIA					
Liczba osób	56	230	226	193	199
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE RODZINNE FORMY PIELNICTWA ZASTĘPCZEJ					
Liczba osób	57	108	91	81	85
Kwota świadczeń w złotych	58	540 062	457 797	441 098	501 300
W TYM: (od poz. 59 do poz. 64)					
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE					
Liczba osób	59	15	18	16	16
Kwota świadczeń w złotych	60	71 700	82 218	69 732	70 000
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI					
Liczba osób	61	97	84	74	76
Kwota świadczeń w złotych	62	435 207	350 469	348 866	399 760
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE					
Liczba osób	63	16	13	15	20
Kwota świadczeń w złotych	64	33 155	25 110	22 500	31 540
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE					
Liczba osób	65	67	70	77	80
Kwota świadczeń w złotych	66	344 020	347 975	369 646	398 500
W TYM: (od poz. 67 do poz. 72)					
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE					
Liczba osób	67	9	12	16	16
Kwota świadczeń w złotych	68	53 340	70 524	93 152	100 000
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI					
Liczba osób	69	57	66	62	65
Kwota świadczeń w złotych	70	250 200	256 619	249 218	270 000
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE					
Liczba osób	71	15	8	13	12
Kwota świadczeń w złotych	72	40 480	20 832	27 276	28 500
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	73	13	13	13	12
Kwota świadczeń w złotych	74	60 180	63 064	55 416	55 666
W TYM: (od poz. 75 do poz. 80)					
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE					
Liczba osób	75	0	2	1	1

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Kwota świadczeń w złotych	76	0	8 610	5 166	5 166
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI					
Liczba osób	77	13	13	11	11
Kwota świadczeń w złotych	78	47 377	49 288	39 918	40 000
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE					
Liczba osób	79	3	1	3	3
Kwota świadczeń w złotych	80	12 803	5 166	10 332	10 500
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH					
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	81	3 639 678	3 886 142	4 017 593	4 165 143
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ					
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	82	41	54	80	60
Wartość dofinansowania w złotych	83	199 923	199 997	299 928	300 000
TURNUSY REHABILITACYJNE					
Liczba osób, które uzyskały pomoc	84	292	241	363	350
Wartość dofinansowania w złotych	85	307 184	298 790	301 540	310 000
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY					
Liczba osób, które uzyskały pomoc	86	913	904	732	960
Wartość dofinansowania w złotych	87	525 681	498 492	472 850	620 644
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"					
Liczba świadczeń	88	92	109	120	130
Wartość dofinansowania w złotych	89	255 543	329 300	407 558	450 000
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI					
Liczba dofinansowanych imprez	90	18	13	10	7
Liczba niepełnosprawnych uczestników	91	2 682	1 758	1 375	1 000
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	92	49 736	34 885	23 000	20 000
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA					
Wartość dofinansowania w złotych	93	0	0	0	5 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE					
Liczba rodzin	1	X	6 857	7 083	6 589
Kwota świadczeń w złotych	2	X	43 805 428	58 550 930	57 583 550
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	3	2 587	2 918	2 969	2 951
Kwota świadczeń w złotych	4	8 472 546	10 263 150	10 756 831	10 714 478

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")				
Liczba świadczeń	5	312	421	421
Kwota świadczeń w złotych	6	312 000	344 820	338 140
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA				
Liczba świadczeń	7	812	876	888
Kwota świadczeń w złotych	8	812 000	876 000	880 000
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE				
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE				
Liczba świadczeń	9	4 164	4 400	4 358
Kwota świadczeń w złotych	10	4 978 533	5 700 121	6 127 348
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY - Ogółem				
Liczba świadczeń	11	44 180	43 425	41 864
Kwota świadczeń w złotych	12	6 759 540	6 644 025	6 405 192
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)				
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA				
Liczba świadczeń	13	8 597	8 019	7 376
Kwota świadczeń w złotych	14	1 315 341	1 226 907	1 128 528
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNAČNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI				
Liczba świadczeń	15	21 866	21 524	20 776
Kwota świadczeń w złotych	16	3 345 498	3 293 172	3 178 728
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA				
Liczba świadczeń	17	12 961	13 174	13 094
Kwota świadczeń w złotych	18	1 983 033	2 015 622	2 003 382
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT				
Liczba świadczeń	19	756	708	618
Kwota świadczeń w złotych	20	115 668	108 324	94 554
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY				
Liczba świadczeń	21	1 327	1 975	2 023
Kwota świadczeń w złotych	22	683 783	1 016 452	1 042 720
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA				
Liczba świadczeń	23	3 356	2 823	2 346
Kwota świadczeń w złotych	24	2 124 089	1 461 878	1 213 435
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO				
Liczba osób	25	1 641	1 563	1 474
Liczba rodzin	26	1 053	1 018	974
Kwota świadczeń w złotych	27	7 788 158	7 468 157	7 158 595
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	28	2 540	2 282	2 072
Kwota świadczeń w złotych	29	6 545 323	5 722 230	5 436 395
DODATKI ENERGETYCZNE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba gospodarstw domowych	30	223	231	2 685	2 900
Kwota świadczeń w złotych	31	38 916	40 222	38 152	40 000
OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	1 421	1 745	1 579	1 612
Kwota świadczeń w złotych	33	790 213	959 740	913 093	929 714
OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	560	599	557	493
Kwota świadczeń w złotych	35	1 302 709	1 732 618	1 755 775	1 680 000
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)					
Liczba osób	36	8	45	165	168
Kwota świadczeń w złotych	37	34 085	23 828	344 763	593 266
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					
Liczba osób ogółem	38	80	73	56	80
Kwota świadczeń w złotych	39	116 555	102 943	111 650	130 200
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	40	2 236	1 795	1 813	1 813
Kwota świadczeń w złotych	41	1 853 557	1 967 846	1 826 035	1 826 035

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

wiersz 35 "ogrzewalnie" - Ogrzewalnia funkcjonuje w strukturach jednej jednostki organizacyjnej, która prowadzi trzy formy pomocy: schronisko, noclegownię i ogrzewalnię, dlatego nie można określić kadry oraz kosztów dla każdej z placówek odrębnie.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM						
Liczba placówek	1	7	7	9	9	9
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	3	3	3	3	3
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	4	4	6	6	6
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	440	430	430	430	430
Liczba osób korzystających	5	649	724	723	723	723
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	1	1	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	97	104	104	104	104
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	4 972 017	5 543 647	5 667 078	5 700 000	5 700 000
W TYM (z wierszy 1-9):						
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	10	3	3	3	3	3

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	2	2	2	2	2
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	215	215	215	215	215
Liczba osób korzystających	14	270	285	279	279	279
Liczba osób umieszczonych	15	22	31	55	31	31
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	61	70	78	78	78
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	2 782 210	3 369 471	3 384 794	3 500 000	3 600 000
DZIEENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	60	60	60	60	60
Liczba osób korzystających	23	63	64	56	60	60
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	11	11	9	9	9
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	548 959	543 237	544 431	550 000	550 000
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	1	1	2	2	2
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	1	1	2	2	2
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	130	120	110	110	110
Liczba osób korzystających	31	235	274	289	289	289
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	1	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	16	14	14	14	14
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	1 038 090	1 009 953	1 070 450	1 100 000	1 100 000
OGRZEWALNIE						
Liczba placówek	35	X	0	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	X	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	X	0	1	1	1
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	X	0	10	10	10
Liczba osób korzystających	39	X	0	13	13	13

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	X	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	41	X	0	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	42	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 43 i 44)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	43	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	44	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	45	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	46	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	47	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	48	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	49	0	0	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	1	4	4	4	4	4
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	2	2	2	2	2
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	2	2	2	2	2
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	249	249	249	249	249
Liczba osób korzystających	5	293	289	277	277	277
Liczba osób umieszczonych	6	47	47	56	56	56
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	5	9	23	23	23
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	12	12	12
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	174	168	169	170	175
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	9 410 600	9 336 766	9 759 369	9 900 000	10 000 000
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM						
Liczba placówek	11	3	3	3	3	3
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	12	3	3	3	3	3
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	13	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	10	10	10	10	10

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba osób korzystających	15	13	11	9	11	11
Liczba osób umieszczonych	16	3	2	3	3	3
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	19	39 185	34 283	35 057	35 057	40 000
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM						
Liczba placówek	20	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	21	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	22	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	30	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	0	0	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	33	4	4	4	5	5
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	34	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	35	4	4	4	5	5
Liczba miejsc w placówkach ogółem	36	90	100	100	120	120
Liczba osób korzystających	37	80	90	90	120	120
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	38	16	15	22	25	25
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	39	360 953	250 000	320 883	350 000	400 000
PLACÓWKI OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM						
Liczba placówek	40	4	4	4	4	4
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	4	4	4	4	4

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	42	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	43	88	88	88	88	88
Liczba osób korzystających	44	86	86	78	80	80
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	45	89	84	85	85	85
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	46	5 095 664	5 036 864	4 922 694	4 950 000	5 000 000
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	47	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	49	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	51	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	0	0	0	0	0
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	54	2	2	2	2	2
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	55	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	56	2	2	2	2	2
Liczba uczestników zajęć	57	8	72	141	168	168
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	3	24	26	30	30
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	67 000	351 240	1 107 360	1 200 000	1 200 000
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	60	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	63	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	0	0	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	66	3	3	3	3	3
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	67	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	68	3	3	3	3	3

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba uczestników zajęć	69	110	110	110	110	110
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	41	43	44	44	44
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	1 840 681	1 955 067	1 954 910	1 955 067	1 955 067
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	72	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	1	1	1	1	1
Liczba uczestników zajęć	75	26	26	28	26	28
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	76	37	37	40	37	40
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	77	1 630 840	1 602 720	1 900 000	1 880 170	1 910 000

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	134	137	124	128	130
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	2	2	2	2	2
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	2	2	2	2	2
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	2	2	2	2	2
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	71	70	62	66	68
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	0	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	57	56	50	54	56

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wykształcenie średnie	8	14	14	12	12	12
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	12	12	2	2	2
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	9	9	8	8	10
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	14	14	8	8	10
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	61	65	60	60	60
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	45	51	49	49	49
Wykształcenie średnie	14	16	14	11	11	11
Inne	15	0	0	0	0	0

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	0	0	0	0
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	0	0	0	0	0
Staże	3	3	0	1	1	1

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba zespołów	1	0	0	0	0	0
Liczba osób ogółem w zespole	2	0	0	0	0	0
W tym z wiersza 2:						
Pracownicy socjalni	3	0	0	0	0	0
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	4	0	0	0	0	0

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

(zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie			Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2015	Rok 2016	Rok po ocenie		Dwa lata po ocenie	
OGÓŁEM						
OGÓŁEM (działy)	1	X	X	165 716 449	165 073 620	166 724 800
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	X	X	30 477 528	30 929 853	31 224 060
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	9 000	8 110	9 000	30 000	30 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	2 375 195	2 242 038	2 181 581	2 300 000	2 200 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	198 498	193 850	26 000	30 000	30 000
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85202 - Domy pomocy społecznej	7	10 664 653	11 134 063	12 038 090	12 500 000	13 000 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0	0	0
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	3 410 215	4 004 280	3 996 861	4 100 000	4 300 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	11	366 723	363 350	403 330	380 793	400 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	356 735	363 350	403 330	380 793	400 000
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	13	861 536	945 547	905 328	900 000	900 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	510 357	541 469	483 280	480 000	470 000
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	15	X	X	3 196 387	3 490 600	3 490 600
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	X	X	3 196 387	3 490 600	3 490 600
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	6 584 815	5 762 504	5 474 547	5 245 000	5 245 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	6 545 323	5 722 230	5 436 395	5 200 000	5 200 000
85216 - Zasiłki stałe	19	5 935 009	6 328 108	5 420 122	5 160 000	5 100 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	5 935 009	6 328 108	5 420 122	5 160 000	5 100 000
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	21	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS/PCPR	22	0	0	0	0	0
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	23	5 920 610	6 195 441	6 769 304	6 800 000	7 140 000
w tym: w budżecie OPS/PCPR	24	5 920 610	6 195 441	6 769 304	6 800 000	7 140 000
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	30 785	30 011	31 523	34 500	34 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	30 785	30 011	31 523	34 500	34 500
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	1 937 641	2 176 255	3 108 686	3 350 000	3 500 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	373 506	372 173	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85230 - Pomoc w zakresie żywienia	29	X	X	1 857 253	2 093 200	2 093 200
w tym: w budżecie OPS / PCPR	30	X	X	983 381	1 193 200	1 193 200
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	88 681	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	88 681	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	X	X	150 390	190 000	190 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	X	X	130 390	167 200	167 200
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	264 140	295 506	245 499	250 000	250 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	550 912	530 693	511 732	515 000	520 000
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	550 912	530 693	511 732	515 000	520 000
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	92 895	114 644	91 369	120 000	120 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	12 613	38 385	33 068	20 000	20 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0	0	0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	49	X	X	1 868 793	1 850 000	1 900 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	X	X	0	0	0
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	X	X	0	0	0
855 - Rodzina						
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	X	X	59 382 824	58 460 457	58 460 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	X	X	0	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	X	X	40 459 679	39 002 570	39 450 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	X	X	0	0	0
85504 - Wspieranie rodziny	57	X	X	384 874	440 000	440 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	X	X	384 874	440 000	440 000
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	X	X	4 948 555	5 100 000	5 100 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	X	X	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	X	X	0	0	0
85507 - Dzienni opiekunowie	63	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	X	X	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	X	X	6 242 483	6 641 500	6 641 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	X	X	6 242 483	6 641 500	6 641 500
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	X	X	5 916 490	6 100 000	6 200 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	X	X	369 646	397 060	397 060

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

I. Udział w konkursach ogłaszanych przez MRPiPS

1. Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3
podmiot realizujący - Urząd Miejski w Elblągu
liczba osób objętych programem - 90

2. Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej
podmiot realizujący - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu
8 pracowników koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

3. Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej
podmiot realizujący - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu
6 pracowników asystentów rodziny

II. Udział w programach osłonowych

1. Powrót osób bezdomnych do społeczności - edycja 2017 (Urząd Wojewódzki)

podmioty realizujące:

- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Bezdomnych i Potrzebujących "Od nowa...", prowadzące schronisko, noclegownię i ogrzewalnię na zlecenie Gminy Miasta Elbląg - liczba osób objętych programem - 104

- Diecezja Elbląska prowadząca ośrodek wsparcia i interwencji kryzysowej - dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży na zlecenie Gminy Miasta Elbląg - liczba osób objętych programem - 17

2. Wspieranie działań na rzecz osób bezdomnych (Urząd Marszałkowski)

- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Bezdomnych i Potrzebujących "Od nowa...", prowadzące schronisko, noclegownię i ogrzewalnię na zlecenie Gminy Miasta Elbląg - liczba osób objętych programem - 60

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE z EFS				
Liczba projektów	1	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	0	0	0
Łączna kwota środków EFS	3	0	0	0
W tym:				
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MRPiPS				
Liczba konkursów	4	3	3	3
Ogółem liczba osób objętych projektami	5	101	102	104

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
W tym:				
Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	6	90	90	90
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienione wyżej)				
Liczba programów	7	1	1	2
Ogółem liczba osób objętych projektami	8	263	182	181
W tym:				
Powrót osób bezdomnych do społeczności	9	263	182	121

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

2017 rok

Liczba zawartych umów ogółem - 41, na łączną kwotę 7.126.759 zł., w tym:

- z budżetu Gminy Miasta Elbląg – 27 umów na kwotę 4.378.995 zł., w tym z zakresu:
  - pomocy społecznej - 4 umowy
  - wspierania rodziny - 4 umowy
  - działalności na rzecz osób niepełnosprawnych - 1 umowa
  - profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych - 18 umów
- z budżetu Wojewody (pomoc społeczna) - 3 umowy na kwotę 2.529.265 zł.
- ze środków PFRON (reintegracja zawodowa i społeczna) – 9 umów na kwotę 218.499 zł.
- inne źródła finansowania - 2 umowy, wg odrębnych przepisów (domy pomocy społecznej)

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	30	30	30
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	24	25	25
Liczba zleceń / umów	3	35	32	35
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	4 784 382	5 458 978	6 908 260
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	1	1	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	373 506	372 174	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ				

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	3	3	2	2
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	1 775 429	1 952 774	2 866 482	3 100 000
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	0	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	7	7	6	6
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	2 101 579	2 561 735	2 605 392	2 800 000

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	66	61	57	56	50	54	56
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	74	71	71	70	62	66	68
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	89	86	80	80	81	82	82
Dynamika (%)	4	X	97	93	100	101	101	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry - miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	1	15	16	16	16	10	10	12
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	16	13	13	13	4	4	4
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	139	143	134	137	124	128	130
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	22	20	22	21	11	11	12
Dynamika (%)	5	X	91	110	95	52	100	109

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	10	10	12	12	2	2	2
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	74	71	71	70	62	66	68
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	14	14	17	17	3	3	3
Dynamika (%)	4	X	100	121	100	18	100	100

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	7	7	9	9	8	8	10
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	74	71	71	70	62	66	68
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	9	10	13	13	13	12	15
Dynamika (%)	4	X	111	130	100	100	92	125

Wskaźnik wolontariatu - miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników	2	141	144	137	137	125	129	131
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby / prognoza	2019 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	74	71	71	70	62	66	68
liczba mieszkańców	2	122 899	122 899	121 642	121 191	121 046	121 046	121 046
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	1,20	1,16	1,17	1,16	1,02	1,09	1,12
Dynamika (%)	4	X	97	101	99	88	107	103

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby / prognoza	2019 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	74	71	71	70	62	66	68

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby /prognoza	2019 potrzeby / prognoza
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	6 246	6 575	3 954	2 717	1 593	1 593	1 600
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	0,59	0,54	0,90	1,29	1,95	2,07	2,13
Dynamika (%)	4	X	92	167	143	151	106	103

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej V

Warunki				2015	2016	2017 (rok oceny)
1 na 2 tys.	min. 3	1 na 50 rodzin		Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku
				1	2	3
X	X		1	0	0	0
	X	X	2	9	0	0
Ogółem			3	0	0	0

10.2. KOSZTY

Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza	2019 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	5 694 437	5 802 529	5 920 610	6 195 442	6 769 304	6 800 000	7 140 000
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	36 816 372	36 279 671	32 406 726	32 314 905	30 477 528	30 929 853	31 224 060
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	15	16	18	19	22	22	23
Dynamika (%)	4	X	107	113	106	116	100	105

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA

Wskaźnik deprywacji lokalnej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1	12 137	11 100	9 981	8 618	7 449	7 449
liczba mieszkańców	2	122 899	122 899	121 642	121 191	121 046	121 046
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	98,76	90,32	82,05	71,11	61,54	61,54
Dynamika (%)	4	X	91	91	87	87	100

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	4 685	4 525	4 421	3 916	3 680	3 680
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	8 941	8 311	7 459	6 411	5 577	5 600
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców	3	52	54	59	61	66	66

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
w1 / w2 x 100%							
Dynamika (%)	4	X	104	109	103	108	100

Wskaźnik pomocy pieniężnej - miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	5 163	4 647	3 972	3 410	2 895	2 895
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	8 941	8 311	7 459	6 411	5 577	5 600
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	58	56	53	53	52	52
Dynamika (%)	4	X	97	95	100	98	100

Wskaźnik pomocy niepieniężnej - miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	5 023	4 797	4 549	3 877	3 474	3 474
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	8 941	8 311	7 459	6 411	5 577	5 600
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	56	58	61	60	62	62
Dynamika (%)	4	X	104	105	98	103	100

10.4. POWODY PRYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
Ubóstwo (%)	1	68	69	67	65	63	63
Bezrobocie (%)	2	53	52	49	45	41	41
Niepełnosprawność (%)	3	40	42	44	48	50	50
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	34	34	38	42	47	47
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	20	20	24	15	18	18
Alkoholizm (%)	6	5	4	5	5	6	6
Narkomania (%)	7	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	4	5	5	5	5	5

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 proгноza
Przemoc w rodzinie (%)	9	1	0	0	0	0	0

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 proгноza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	8	7	7	7	8	8
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	313	288	261	258	224	224
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	6 237	5 852	5 399	4 862	4 360	4 360
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	5	5	5	5	5	5
Dynamika (%)	5	X	100	100	100	100	100

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 proгноza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	462	463	485	542	533	524
częstotliwość w miesiącach	2	10	10	10	10	10	9
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	306	306	321	333	313	311
częstotliwość w miesiącach	4	8	9	8	8	8	7

Wskaźnik zasiłku okresowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 proгноza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	295	292	299	321	318	329
częstotliwość w miesiącach	2	5	6	5	5	5	6
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	298	294	303	330	331	340
częstotliwość w miesiącach	4	5	6	5	5	5	6
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	256	257	268	297	299	300
częstotliwość w miesiącach	6	3	3	3	4	5	5
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w zł	7	232	247	277	246	226	264

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
częstotliwość w miesiącach	8	3	3	4	3	4	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	267	288	254	271	216	250
częstotliwość w miesiącach	10	3	2	2	2	2	2

Wskaźnik zasiłku celowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	364	470	485	500	521	549

Wskaźnik pomocy w celu integracji cudzoziemców - powiat i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby / prognoza
liczba cudzoziemców / rodzin, które zawarły indywidualny program integracji	1	0	0	0	0	0	0
KOSZTY w zł	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika Wartość pomocy na 1 rodzinę w zł w2 / w1	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym*	1	512	507	472	591	611	631
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym*	2	14 093	22 954	24 999	25 994	26 467	26 467
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	4	2	2	2	2	2
Dynamika (%)	4	X	50	100	100	100	100

* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Wskaźnik kontraktu socjalnego - miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	957	632	858	606	523	420

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	8 941	8 311	7 459	6 411	5 577	5 600
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	11	8	12	9	9	8
Dynamika (%)	4	X	73	150	75	100	89

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktem socjalnym w KIS	1	0	0	8	46	149	154
liczba osób długotrwale bezrobotnych	2	4 499	4 168	3 269	2 856	2 101	2 101
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	2	7	7
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	350	100

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej - miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	67	43	47	47	56	56
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	11	6	5	9	23	23
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	86	88	90	84	71	71
Dynamika (%)	4	X	102	102	93	85	100

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy - miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	0	22	22	31	55	31
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy	2	8	4	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	85	100	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	0	118	100	100	100

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych - miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	3	5	3	2	3	3
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	100	100	100	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	100

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	328	352	307	252	258	258
liczba decyzji przyznających zasiłek / usługę	2	21 933	24 310	20 616	14 445	10 767	10 767
Wartość wskaźnika w1/(w1+w2) x 100% (%)	3	1	1	1	2	2	2
Dynamika (%)	4	X	100	100	200	100	100

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	38	19	46	21	16	16
liczba decyzji odmownych	2	328	352	307	252	258	258
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	12	5	15	8	6	6
Dynamika (%)	4	X	42	300	53	75	100

Wskaźnik odmów z powodu braku środków - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	0	0	0	0	0	0
liczba decyzji odmownych	2	328	352	307	252	258	258
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - miasto na prawach powiatu

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	165 716 449	100	165 073 620	100	166 724 800	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	2	2 384 195	X	2 250 148	X	2 190 581	1	2 330 000	1	2 230 000	1
852 - POMOC SPOŁECZNA	3	X	X	X	X	43 440 502	26	44 244 093	27	45 393 300	27
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	4	X	X	X	X	881 668	1	905 000	1	910 000	1
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	5	2 439 000	X	1 967 846	X	1 868 793	1	1 850 000	1	1 900 000	1
855 - RODZINA	6	X	X	X	X	117 334 905	71	115 744 527	70	116 291 500	70

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdział) - miasto na prawach powiatu

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	165 716 449	100,00	165 073 620	100,00	166 724 800	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	9 000	X	8 110	X	9 000	0,01	30 000	0,02	30 000	0,02
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	2 375 195	X	2 242 038	X	2 181 581	1,32	2 300 000	1,39	2 200 000	1,32
85202 - Domy pomocy społecznej	4	10 664 653	X	11 134 063	X	12 038 090	7,26	12 500 000	7,57	13 000 000	7,80
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	3 410 215	X	4 004 280	X	3 996 861	2,41	4 100 000	2,48	4 300 000	2,58
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	366 723	X	363 350	X	403 330	0,24	380 793	0,23	400 000	0,24
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	861 536	X	945 547	X	905 328	0,55	900 000	0,55	900 000	0,54
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	X	X	X	X	3 196 387	1,93	3 490 600	2,11	3 490 600	2,09
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	6 584 815	X	5 762 504	X	5 474 547	3,30	5 245 000	3,18	5 245 000	3,15
85216 - Zasiłki stałe	10	5 935 009	X	6 328 108	X	5 420 122	3,27	5 160 000	3,13	5 100 000	3,06
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	11	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	12	5 920 610	X	6 195 441	X	6 769 304	4,08	6 800 000	4,12	7 140 000	4,28
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	13	30 785	X	30 011	X	31 523	0,02	34 500	0,02	34 500	0,02
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	14	1 937 641	X	2 176 255	X	3 108 686	1,88	3 350 000	2,03	3 500 000	2,10
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	15	X	X	X	X	1 857 253	1,12	2 093 200	1,27	2 093 200	1,26
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	16	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	17	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	18	0	X	0	X	88 681	0,05	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej,	19	X	X	X	X	150 390	0,09	190 000	0,12	190 000	0,11

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
- prace społecznie użyteczne											
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	20	264 140	X	295 506	X	245 499	0,15	250 000	0,15	250 000	0,15
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	21	550 912	X	530 693	X	511 732	0,31	515 000	0,31	520 000	0,31
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	22	92 895	X	114 644	X	91 369	0,06	120 000	0,07	120 000	0,07
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	23	12 613	X	38 385	X	33 068	0,02	20 000	0,01	20 000	0,01
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	24	X	X	X	X	1 868 793	1,13	1 850 000	1,12	1 900 000	1,14
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	25	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85501 - Świadczenie wychowawcze	26	X	X	X	X	59 382 824	35,83	58 460 457	35,41	58 460 000	35,06
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	27	X	X	X	X	40 459 679	24,42	39 002 570	23,63	39 450 000	23,66
85504 - Wspieranie rodziny	28	X	X	X	X	384 874	0,23	440 000	0,27	440 000	0,26
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	29	X	X	X	X	4 948 555	2,99	5 100 000	3,09	5 100 000	3,06
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	30	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	31	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	32	X	X	X	X	6 242 483	3,77	6 641 500	4,02	6 641 500	3,98
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	33	X	X	X	X	5 916 490	3,57	6 100 000	3,70	6 200 000	3,72

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - w budżecie OPS/PCPR - miasto na prawach powiatu

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	30 477 528	100	30 929 853	100	31 224 060	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	2	198 498	X	193 850	X	26 000	0	30 000	0	30 000	0
852 - POMOC SPOŁECZNA	3	X	X	X	X	22 942 793	75	22 906 293	74	23 195 500	74
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	4	X	X	X	X	511 732	2	515 000	2	520 000	2
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	5	0	X	0	X	0	0	0	0	0	0
855 - RODZINA	6	X	X	X	X	6 997 003	23	7 478 560	24	7 478 560	24

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - miasto na prawach powiatu

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	30 477 528	100,00	30 929 853	100,00	31 224 060	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	198 498	X	193 850	X	26 000	0,09	30 000	0,10	30 000	0,10
85202 - Domy pomocy społecznej	4	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	356 735	X	363 350	X	403 330	1,32	380 793	1,23	400 000	1,28
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	510 357	X	541 469	X	483 280	1,59	480 000	1,55	470 000	1,51
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	X	X	X	X	3 196 387	10,49	3 490 600	11,29	3 490 600	11,18
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	6 545 323	X	5 722 230	X	5 436 395	17,84	5 200 000	16,81	5 200 000	16,65
85216 - Zasiłki stałe	10	5 935 009	X	6 328 108	X	5 420 122	17,78	5 160 000	16,68	5 100 000	16,33
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	11	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	12	5 920 610	X	6 195 441	X	6 769 304	22,21	6 800 000	21,99	7 140 000	22,87
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	13	30 785	X	30 011	X	31 523	0,10	34 500	0,11	34 500	0,11
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	14	373 506	X	372 173	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85230 - Pomoc w zakresie żywienia	15	X	X	X	X	983 381	3,23	1 193 200	3,86	1 193 200	3,82
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	16	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	17	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	18	0	X	0	X	88 681	0,29	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	19	X	X	X	X	130 390	0,43	167 200	0,54	167 200	0,54
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	20	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	21	550 912	X	530 693	X	511 732	1,68	515 000	1,67	520 000	1,67
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	22	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	23	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	24	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	25	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85501 - Świadczenie wychowawcze	26	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	27	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85504 - Wspieranie rodziny	28	X	X	X	X	384 874	1,26	440 000	1,42	440 000	1,41

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	29	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	30	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	31	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	32	X	X	X	X	6 242 483	20,48	6 641 500	21,47	6 641 500	21,27
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	33	X	X	X	X	369 646	1,21	397 060	1,28	397 060	1,27

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe

Gmina Miasto Elbląg realizuje politykę społeczną poprzez aktywne i skuteczne działania jednostek organizacyjnych, szeregu organizacji pozarządowych, organizacji kościelnych, oraz we współpracy z innymi partnerami i lokalną społecznością.

Do głównych celów oceny zasobów pomocy społecznej należą analiza stanu skuteczności pomocy społecznej w mieście, wyznaczenie priorytetów działań, zaspokajanie potrzeb mieszkańców naszego miasta i rozwiązywanie problemów społecznych. Dla realizacji powyższych celów istotne jest, aby w najbliższym czasie przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych stały się obszary wymagające poszukiwania rozwiązań i wdrożenia skutecznych działań. Do takich obszarów należą:

1. Osoby starsze

W Elblągu osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią ok. 20,6% mieszkańców Elbląga. Zgodnie z prognozami w roku 2020 liczba osób powyżej 60 roku życia może wzrosnąć nawet do 27%. Takie prognozy ukierunkowują cele strategiczne w pomocy społecznej na szeroko rozumianą pomoc osobom w podeszłym wieku.

Wraz z coraz bardziej zaawansowanym wiekiem zwiększa się liczba osób niesprawnych i niesamodzielnych. Potwierdza to nie tylko wzrastająca liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, ale również zapotrzebowanie na opiekę instytucjonalną świadczoną całodobowo. Ta ostatnia nie zabezpiecza w wystarczający sposób potrzeb naszego Miasta, dlatego też część mieszkańców umieszczana jest w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów. Niepokojącym procesem jest starzenie się i niezdolność do samodzielnego funkcjonowania osób bezdomnych. Ze względu na styl życia jaki prowadzą, są to osoby o bardzo złej kondycji zdrowotnej, wymagające całodobowej opieki i pielęgnacji. Oznacza to, że osoby te nie mogą być umieszczane w schroniskach dla osób bezdomnych, a w domach pomocy społecznej.

Znaczącą część elbląskich seniorów stanowią osoby sprawne, które chcą być aktywne. Zapotrzebowanie na wszechstronnie aktywizujące formy spędzania czasu wolnego dla osób starszych jest bardzo duże. Na terenie miasta Elbląga funkcjonują kluby seniora, związki emerytów i rencistów oraz związki kombatanckie. Bogatą ofertę dedykowaną seniorom posiada również elbląski Uniwersytet III Wieku i Osób Niepełnosprawnych.

Ze względu na różnorodność potrzeb i indywidualnych problemów elbląskich seniorów, w mieście funkcjonują różne instytucje zapewniające opiekę, pielęgnację i wsparcie osobom starszym – domy pomocy społecznej, dzienne domy pobytu, zakład opiekuńczo – leczniczy.

W celu poprawy jakości życia osób starszych oraz w celu zwiększenia ich udziału w życiu społeczności lokalnej, rekomendowane jest dostosowanie oferty usług do potrzeb starzejącego się społeczeństwa. Ważnym zadaniem dla elbląskiego samorządu jest podjęcie działań zmierzających do zapewnienia opieki zdrowotnej osobom starszym w większym zakresie, m.in. poprzez zwiększenie miejsc w zakładzie opiekuńczo – leczniczym oraz utworzenie oddziału oraz poradni geriatrycznej. Analizując liczbę beneficjentów opieki i jej koszty ważne jest doskonalenie i rozwijanie opieki nad seniorem w formie usług opiekuńczych w środowisku, jako formy bardziej przyjaznej dla osoby starszej i ekonomiczniejszej dla budżetu.

Rekomenduje się tworzenie alternatywnych form opieki nad osobami starszymi w postaci mieszkań wspomaganych. Forma ta pozwala osobie starszej na uzyskanie wsparcia w celu zapobiegnięcia umieszczenia w placówce całodobowej opieki oraz umożliwienia dalszego przebywania w środowisku lokalnym, przy jednoczesnym podtrzymywaniu umiejętności samoobsługi. Ukierunkowane powinny być one na poprawę jakości życia w związku z niezależnym, satysfakcjonującym funkcjonowaniem w lokalnej społeczności.

Działania winny być ukierunkowane również na wspieranie rozwoju rynku usług dla seniorów, m.in. poprzez rozwijanie oferty „Elbląska Karta Seniora” oraz na zapewnienie bezpieczeństwa seniorom oraz ich ochronę przed działaniami ze strony przestępców poprzez działania edukacyjne i profilaktyczne w ramach programu „Bezpieczny Elbląg”. Duży nacisk należy kłaść na wszechstronną aktywizację seniorów oraz współpracę międzypokoleniową.

Rekomenduje się także udział w rządowych programach na rzecz osób starszych.

Działania ukierunkowane na wsparcie samodzielności osób starszych pozwalają na wydłużenie ich funkcjonowania w środowisku zamieszkania, dlatego też nadrzędnym celem na przyszłość jest wzrost wsparcia środowiskowego, między innymi poprzez zapewnienie seniorom poczucia bezpieczeństwa (pomoc w czynnościach dnia codziennego), socjalnego (świadczenia pomocy społecznej) czy też społecznego (aktywizacja, przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjału seniorów – poprzez takie działania możliwe jest bowiem podjęcie właściwych działań prewencyjnych).

2. Niepełnosprawność

Polityka społeczna w Elblągu wobec osób niepełnosprawnych polega na działaniach różnego rodzaju podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych, mających na celu tworzenie ogólnych warunków funkcjonowania tych osób we wszystkich dziedzinach życia społecznego. Działania w obszarze promocji zdrowia, profilaktyki, rehabilitacji, likwidacji barier, edukacji, rynku pracy oraz integracji społecznej osób niepełnosprawnych należą do priorytetowych zadań Gminy Miasto Elbląg. W Elblągu funkcjonują zarówno dzienne jak i całodobowe placówki przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami, które zapewniają im opiekę, pielęgnację i wsparcie.

Jedną z liczniejszych grup osób niepełnosprawnych wymagających szczególnej stanowią osoby z zaburzeniami psychicznymi. Od kilkunastu lat obserwuje się znaczny wzrost osób z zaburzeniami psychicznymi, wymagającymi wsparcia w zakresie zapewnienia opieki i pielęgnacji oraz w zakresie prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, zarówno w formie dziennej jak i całodobowej. Decydującą rolę w zakresie prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie tej grupy osób odgrywają środowiskowe domy samopomocy funkcjonujące w naszym mieście. Dlatego też rekomendowane jest sukcesywny rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, poprzez tworzenie zwiększanie liczby miejsc dziennych i całodobowych w tych placówkach. Poza zapewnieniem osobom niepełnosprawnym opieki, pielęgnacji i wsparcia przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, kluczową rolę odgrywają również różnego rodzaju działania w zakresie aktywizacji tych osób, rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz integracji tj. warsztaty terapii zajęciowej.

Podobnie jak w przypadku osób starszych wskazane jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym alternatywnych dla instytucjonalnych form opieki i wsparcia poprzez rozwój mieszkalnictwa wspomagane i treningowe.

Istotną rolę w procesie wychodzenia z izolacji i poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych pełni rehabilitacja zawodowa. W związku ograniczoną liczbą miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych rekomenduje się podejmowanie działań zmierzających do wzmocnienia pozycji osoby niepełnosprawnej na rynku pracy (zwiększenie liczby miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, realizowanie szkoleń i kursów dla osób niepełnosprawnych chcących podnieść swoje kwalifikacje zawodowe lub chcących się przekwalifikować zawodowo).

Od 1 stycznia 2017 r. ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” nałożyła na samorządy nowe zadania oraz rozszerzyła zakres niektórych dotychczasowych obowiązków. Zgodnie bowiem z art. 2 ust. 2 ustawy, podmiotami mającymi realizować zadania prowadzące do udzielenia wsparcia są m.in. jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki organizacyjne realizujące wspieranie rodziny, w tym jednostki organizacyjne JST. Realizacja tych zadań wymagać będzie od samorządu elbląskiego podjęcia konkretnych działań oraz nakładów finansowych, które posłużą ich realizacji.

3. Wspieranie rodziny i rozwój pieczy zastępczej oraz stwarzanie dogodnych warunków życia rodzin wielodzietnych

Pieczą zastępczą przyjmuje formę pieczy rodzinnej i instytucjonalnej. W Elblągu funkcjonowanie rodzin zastępczych nadzoruje i koordynuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Realizacja zadań w tym zakresie to w znacznej mierze działania skierowane na utrzymywanie dzieci w ich naturalnym środowisku i wzmocnienie działań profilaktycznych, w tym doskonalenie metod pracy z rodziną biologiczną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu do rodziny dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. W związku z tym został opracowany „Elbląski program wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2018-2010”. Głównym założeniem programu jest wspieranie rodziców biologicznych dziecka, przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a w szczególności nacisk na wsparcie udzielane rodzinie naturalnej przed wystąpieniem sytuacji kryzysowej oraz działania profilaktyczne skierowane na zapobieganie umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w rodzinie zastępczej. Program wskazuje kierunki działań w zakresie rozwoju systemu pieczy zastępczej, tj. w zapewnieniu odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej, stworzeniu odpowiednich warunków do przebywania dzieci oraz zatrudnienia specjalistów pracujących z dzieckiem i rodziną, wyposażonych w odpowiednią wiedzę i umiejętności. Wskazuje na konieczność umieszczenia dziecka pozbawionego opieki rodziców w placówce opiekuńczo – wychowawczej, dopiero po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy rodzinie naturalnej oraz w przypadku braku możliwości zapewnienia temu dziecku opieki w rodzinnej pieczy zastępczej. W programie zawarto również działania jakie należy podejmować z rodzicami biologicznymi dziecka po zabraniu go z domu, żeby zwiększyć jego szanse powrotu do rodziny naturalnej oraz działania na rzecz usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze lub rodziny zastępcze.

Formami instytucjonalnej pieczy zastępczej są w Elblągu placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego i interwencyjnego. W związku z faktem, iż niepokojąco wzrasta liczba dzieci o indywidualnych potrzebach, wymagających specjalistycznej opieki ze względu na stan zdrowia, stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii oraz wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych, które obecnie umieszczane są w placówkach poza Elblągiem, istnieje potrzeba utworzenia na terenie miasta Elbląg placówki opiekuńczo-wychowawczej typu specjalistyczno - terapeutycznego.

Rekomendowane są wszelkie działania służące udzieleniu rodzinie niewydolnej opiekuńczo - wychowawczej wszechstronnej pomocy, aby mogła ona sobie poradzić z doznawanymi trudnościami i w efekcie by nie doszło do interwencji w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

W obszarze tym, wobec trudnej sytuacji rodzin z dziećmi, głównie wielodzietnych, należy również kontynuować działania zmierzające do poprawy infrastruktury i dostępu do żłobków. Ze względu na zjawisko depopulacji regionu oraz trudną sytuację rodzin z dziećmi, w tym rodzin wielodzietnych, należy kontynuować i rozwijać program „Elbląska Karta Dużej Rodziny”, który obok

instrumentu Ogólnopolska Karty Dużej Rodziny przyczynia się do zwiększenia dostępności do całego szeregu dóbr i usług dla rodzin z dziećmi.

Wzrost liczby rodzin wieloproblemowych wskazuje na potrzebę podejmowania działań skierowanych na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku. Wskazuje to na potrzebę ustalenia priorytetów na lata następne, którymi będzie wzmocnienie działań profilaktycznych oraz doskonalenie metod pracy z rodziną biologiczną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu do rodziny dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej poprzez monitoring tych rodzin czy też zwiększenie roli asystenta rodziny.

4. Osoby i rodziny korzystające ze wsparcia pomocy społecznej

Analiza ilości osób i rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej wskazuje na utrzymującą się od kilku lat tendencję spadkową. Jest to pozytywna przesłanka w odniesieniu do znacznego bezrobocia jakie do niedawna występowało na terenie naszej Gminy. W 2017 roku ilości osób i rodzin którym udzielono wsparcia uległa zmniejszeniu o 3,3% (w 2016 roku - 4956 rodzin, w 2017 roku - 4790 rodzin) w tym również spadek o 18,76% ilości osób bezrobotnych korzystających ze wsparcia pomocy społecznej. Proces ten przybrał na sile po rozszerzeniu uprawnień finansowych dla rodzin z dziećmi, jakie uzyskały po wprowadzeniu zmian w ustawach o świadczeniach rodzinnych. Efektem tego jest spadek o 20,8 % ilości rodzin z dziećmi korzystających ze wsparcia pomocy społecznej (w roku 2016 - 1451 rodzin, w roku 2017 - 1149 rodzin). W dalszym ciągu oprócz ubóstwa, dominującymi dysfunkcjami które decydują o przyznaniu wsparcia jest niepełnosprawność - 49,6% i długotrwała choroba - 47,06 % . Dysfunkcje te w znacznej części dotyczą osób w wieku poprodukcyjnym.

Celem przyjętych przez pomoc społeczną priorytetów jest:

- doskonalenie jakości usług i zwiększenie efektywności oddziaływania instytucji pomocy społecznej
- wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży oraz zapewnienie dzieciom właściwej opieki i wychowania w rodzinach biologicznych
- zwiększenie dostępności i podnoszenie skuteczności pomocy i wsparcia na rzecz osób i rodzin, w których stosowana jest pomoc
- zapewnienie pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym i obłożnie chorym w pokonywaniu problemów i trudności w samodzielnym funkcjonowaniu oraz zapobieganiu ich izolacji społecznej
- zapobieganie odrzuceniu i izolacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi, wspieranie rodzin w których funkcjonuje osoba z zaburzeniami psychicznymi
- wzrost aktywności społeczno - zawodowej oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym, m.in. poprzez zawieranie partnerstw z organizacjami pozarządowymi.

5. Kadra pomocy społecznej

Od kilku lat zauważalnym stał się problem odpowiedniego zabezpieczenia kadrowego na stanowisku pracownik socjalny. Poprzez niski prestiż zawodu pracownika socjalnego, zawód ten przestaje być atrakcyjnym dla osób z wyższym wykształceniem psychologicznym czy pedagogicznym. Wynika to ze specyfikacji zawodu pracownika socjalnego, który wymaga odpowiedniego charakteru, zrozumienia potrzeb drugiego człowieka oraz dokonywania właściwego wyboru kierunku pracy. Napotykane w pracy trudności, bezradność oraz brak współpracy (ze strony osób korzystających) w rozwiązaniu ich problemów życiowych, na pewno nie stanowi sprzyjających warunków do dalszej pracy. W ostatnim czasie zauważalnym jest także problem wypalenia zawodowego pracowników socjalnych. Pomimo, że poziom bezrobocia spada to jednak na płaszczyźnie pomocy społecznej problem ten zaczyna narastać. Czynnikiem mogącym realnie wpłynąć na zmianę tej sytuacji jest m.in. zmiana ustawowych wymagań w stosunku do osób wykonujących zawód pracownika socjalnego.

6. Bezdomność

W 2015 roku ustawa o pomocy społecznej zhierarchizowała placówki dla osób bezdomnych wyodrębniając trzy rodzaje pomocy instytucjonalnej świadczonej osobom bezdomnym tj. schroniska, noclegownie i ogrzewalnie. Miasto Elbląg zleciło organizacji pozarządowej zadanie polegające na zapewnieniu miejsc noclegowym pozbawionym schronienia w placówce, w której skład wchodzi wszystkie trzy ww formy pomocy, umożliwiając tym samym kompleksowe wsparcie osoby bezdomnej. Ponadto prowadzonych jest szereg działań opiekuńczo – wspierająco – aktywizujących wobec osób bezdomnych m.in. mieszkalnictwo treningowe, dożywianie, oraz działań prewencyjno – pomocowych realizowanych przez Policję i Straż Miejską. W zakresie pomocy osobom bezdomnym rekomendowane jest utrzymanie jakości świadczonego wsparcia na rzecz tej grupy osób.

7. Uzależnienia

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy. W naszym mieście w/w działania realizowane są w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Zadania realizowane są głównie w formie projektów przez instytucje miejskie i organizacje pozarządowe, a także przez Komendę Miejską Policji w formie działań prewencyjno – edukacyjnych.

Problem uzależnień jest zjawiskiem narastającym i złożonym. Niepokojącym zjawiskiem są uzależnienia od alkoholu, narkotyków i dopalaczy wśród młodzieży oraz dzieci. W związku z powyższym, rekomendowane jest zwiększenie zasobu instytucjonalnego funkcjonującego w Elblągu w obszarze terapii uzależnień dla młodzieży.

8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Organizacje pozarządowe są dla samorządów znaczącym partnerem, realizatorem zadań publicznych i pomysłodawcą wielu inicjatyw.

Elbląskie organizacje pozarządowe swą największą aktywność w zakresie polityki społecznej, przejawiają w sferze pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym. Gmina Miasto Elbląg od wielu lat współpracuje z organizacjami pozarządowymi w zakresie zlecania zadań z zakresu polityki społecznej i udzielaniu dotacji na ich finansowanie i dofinansowanie. Zlecanie zadań podmiotom niepublicznym jest istotnym narzędziem pozwalającym na rozszerzanie i doskonalenie usług pomocy społecznej. Ogromnym walorem tych działań jest zdobywanie funduszy ze źródeł innych niż budżet Miasta, angażowanie osób i społecznej energii wokół różnych potrzeb i problemów społecznych, nagłaśnianie niepokojących zjawisk i organizacja działań wolontaryjnych, samopomocowych aktywizujących w obszarach i zadaniach istotnych z punktu widzenia polityki społecznej.

Doświadczenie pokazuje, iż organizacje pozarządowe są skutecznym i efektywnym partnerem w realizacji tych zadań, wpływającym na jakość świadczonych usług.

W celu dalszego rozwoju współpracy międzysektorowej rekomenduje się wykorzystywanie potencjału organizacji pozarządowych, ustawiczne pobudzanie aktywności lokalnej i obywatelskiej, współpracę przedstawicieli Miasta i NGO w celu tworzenia zespołów branżowych oraz wymiany informacji o podejmowanych działaniach.

9. Integracja zawodowa i społeczna osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ekonomia społeczna.

Ekonomia społeczna jest ściśle powiązana z pomocą społeczną i jest jednym z głównych narzędzi zmniejszania bezrobocia i wykluczenia społecznego. Dla osób wykluczonych przedsiębiorstwa społeczne są gwarancją trwałego zatrudnienia oraz szansą na skuteczną integrację społeczną. Rekomenduje się zatem rozwój ekonomii społecznej, m.in. poprzez opracowanie i wdrożenie programu rozwoju ekonomii społecznej oraz podejmowanie działań mających na celu zwiększenie udziału ekonomii społecznej w lokalnej polityce społecznej i gospodarczej.

Podsumowanie

Wymiar wciąż istniejących problemów społecznych ukazuje konieczność dalszego rozwoju działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie tym problemom i polepszenie efektów pracy służb społecznych. W tym celu niezbędna jest spójna i adekwatna do potrzeb polityka miasta i organizacji pozarządowych, rozwój infrastruktury zasobów pomocy społecznej, które będą uzupełniać i poszerzać zakres oferty skierowanej do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz skuteczne aplikowanie o fundusze unijne i ministerialne do realizacji programów.

Wiąże się to jednak z ponoszeniem znacznych nakładów, przede wszystkim finansowych. Wydatki na szeroko pojmowaną pomoc społeczną stanowią znaczną część ogółu wydatków Miasta (zadania własne i zlecone) i systematycznie rosną. Można przypuszczać, iż w przyszłych latach tendencja ta zostanie utrzymana. Rozwój infrastruktury pomocy społecznej będzie zatem generować dalszy znaczny wzrost zapotrzebowania finansowego.

Wielość i różnorodność potrzeb społecznych, przy istniejących ograniczeniach budżetowych, oznacza potrzebę zwiększenia efektywności pomocy społecznej poprzez racjonalne określanie wydatków, maksymalne wykorzystanie istniejącego potencjału oraz stosowanie rozwiązań o charakterze systemowym.